

PROGRESJONSPLAN FIGGJO BARNEHAGE

0-3 år

Kommunikasjon, Språk og Tekst

"Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold (...)

Kommunikasjon foregår i et vekselspill mellom å motta og tolke et budskap og å selv være avsender av et budskap. (...) Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper." (Kunnskapsdepartementet, 2006, s 34)

0-3 år

Hva

- ✚ Sette ord på barnets handling, i tillegg å ordlegge det som skjer i omgivelsene rundt barnet. Det kan være hva andre barn eller voksne gjør.
- ✚ Fortelle barnet/barna hva som skal skje den dagen, eller det som skal skje i nærmeste fremtid.
- ✚ Ordlegge barnets følelser.
- ✚ Øve på turtaking i samtalen.
- ✚ Sette ord på kroppsspråk.
- ✚ Lese bøker med barnet og barnegruppen.

Hvordan

- ✚ I samlingen vise konkret hva vi prater og synger om. Eksempelvis holder vi fram en lekesau eller bilder av sau/lam til sangen Bæ, bæ, lille lam.
- ✚ Eventyr dramatiseres med figurer/bilder.
- ✚ I samlingen forteller vi om dagsrytmen. Dette vises med symboler for måltid, samling, soving osv. Dette gjør vi for å skape forutsigbarhet og trygghet.
- ✚ Innholdet i samlingene er mye kjent, slik at de etter hvert kan delta.
- ✚ Mye sang med bevegelser i samling, men også spontant. Dette for å utvikle språk og språkforståelse. Barn uten verbalt språk, kan delta med bevegelse. Det skaper også en trygg ramme, og en felles opplevelse.
- ✚ Hjelp barn som viser følelsesuttrykk å sette ord på følelsene. Barna kan slik på sikt få en forståelse av hva følelser er og etter hvert naturlig fortelle hvis det er lei seg eller glad.
- ✚ Steg-for -steg brukes i samling for å sette ord på følelser. Her brukes det ulike virkemidler som f.eks sang, drama og steg-for-steg bilder.
- ✚ Hverdagssituasjoner gir oss voksne mange muligheter til dialog med enkeltbarn eller barn i gruppe. Eks. påkledning. Dette gir rom for samtale rundt tema: Kropp, klær, farge, form, rom, antall, følelser, vær, hva en skal gjøre ute, regler og lignende. Vi voksne er bevisst vår rolle, og bruker språket aktivt og mot det barnet en har konsentrasjonen rettet mot.

Kropp, bevegelse og helse

"Gjennom kroppslig aktivitet lærer barn verden og seg selv å kjenne. Ved sanseinntrykk og bevegelse skaffer barn seg erfaringer, ferdigheter og kunnskaper på mange områder" (Kunnskapsdepartementet, 2006, s. 35).

0-3 år

Hva

- ✚ Videreutvikle kroppskontrollen enten ved styrt aktivitet eller spontant. Utforske kroppens bevegelse.
- ✚ Innarbeide pinsettgrep, og blyantgrep for de eldste.

Hvordan

- ✚ Glede seg over kroppens mulighet til å bevege seg etter musikk/rytme. Barna kan selv spontant danse, men det kan også skje styrt i en samling. HA DET GØY!

PROGRESJONSPLAN FIGGJO BARNEHAGE

0-3 år

✚ Potte-/dotrening ✚ Glede over å være ute i til alle årstider. ✚ De største kan trene på påkledning. ✚ De største øver på å smøre skivene. ✚ Øve på å spise selv. ✚ Hva mat er laget av, hvor den kommer ifra og hvorfor det er godt for oss å spise den. ✚ Øve på å drikke fra vanlig kopp. ✚ Håndvask	✚ Legge til rette for at barna øver seg på å gå. Dette gjør vi ved å ha leker i høyde slik at barna må stå og støtte seg til kommode for å nå enkelte leker. ✚ Turer til lekeplass eller i naturens egen lekeplass. Nye utfordringer på forskjellige underlag som stimulerer alle sansene våre. ✚ Benytte lekerommet med noen få barn og voksen til stede. Små barn trenger rom for å boltre seg inne like mye som ute. Barna kan boltre seg i bingen, stupe kråke, hoppe og oppleve kroppslig mestring uten å bli forstyrret, eller å måtte vente for lenge på sin tur. ✚ Trene pinsett grep ved bruk av ”sopp” og perling. ✚ Trene blyantgrep på de eldste under tegning/male aktiviteter. ✚ Barna elsker å se på melkekartongene. Der er det bilder av ku/kyr og bonden som eier kyrne. Vi bruker ofte dette som utgangspunkt for en samtale omkring melk/mat/kropp og hvorfor det er sunt å drikke melk for eksempel. ✚ Selvstendighetstrening. Eks. Klare å smøre skive selv, spise skive/yoghurt selv, drikke fra kopp eller det å klare å ta på skoene selv. Små skritt mot å klare mest mulig selv. ✚ De eldste kan hjelpe til med å lage i stand fruktmåltid, eller annen mat. ✚ Håndvask er viktig smittevern. Snakke med barna om hvorfor vi vasker hender. Spesielt dem som er store og som holder på med dotrening.
--	--

Kunst, kultur og kreativitet

”Gjennom rike erfaringer med kunst, kultur og estetikk vil barn få et mangfold av muligheter for sansing, opplevelse, eksperimentering, skapende virksomhet, tenkning og kommunikasjon.” (Kunnskapsdepartementet, 2006, s. 36)

0-3 år

Hva

- ✚ Forming/kunst
- ✚ Musikk
- ✚ Eventyr
- ✚ Drama

Hvordan

- ✚ Inntrykk, avtrykk, uttrykk og utstilling. Barna skal være med å forme sitt uttrykk i formingsaktiviteter. Stimulere sansene gjennom andres kunst, musikk eller naturopplevelser.
- ✚ Utforske forskjellige materialer og maling til å male avtrykk. Eksempel på hva vi kan bruke er: Leker, tekstiler, hender/føtter, mat eller ting hentet ifra naturen.
- ✚ Høre/danse til variert musikk. Klassisk,

PROGRESJONSPLAN FIGGJO BARNEHAGE

0-3 år

	barnemusikk eller lyder. Stimulerer fantasien og sansene. - Lage felles malerier/prosjekter som er inne på avdeling. Dokumentere arbeidet underveis. Slik at det synliggjør læringsprosessen. - Barna er med å sette sitt særpreg på sanger ved å spille på instrumenter. Utforske lyder. - Synge sanger i samling men også i andre settinger. Eks. hvis vi ser en katt så liker barna ofte å bli med på å synge Lille pusekatt. - Lese eventyr og billedbøker. Bøker som appellerer til både sanser og fantasi. - Magisk samlingsstund, med drama og musikk. Der de selv er med, eller får det presentert.
--	--

Natur, miljø og teknikk

"Naturen gir mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Naturen er en kilde til skjønnhetsopplevelser og gir inspirasjon til estetiske uttrykk."
(Kunnskapsdepartementet, 2006, s. 38)

0-3 år

Hva

- Utforske naturen sammen med barnet/barna.
- Ta vare på naturen/kildesortering
- Turer i skog og mark, men også i barnas nærmiljø.
- Utforske dyr
- Teknikk- Data, Ipad og telefon.
- Brannvern

Hvordan

- Vi ønsker å være nysgjerrige sammen med barna på hva som finnes og hva som skjer ute i naturen.
- Plukke søppel, men også vise hvor forskjellig boss hører hjemme. Plast, matavfall, metall osv.
- Finne på forskjellige måter å bruke naturen på. Leke, lage mat ute eller lage kunstverk av naturmateriale.
- Dyrenes egenskaper, og dyrelyder.
- Ipaden har mange fine spill med dyrelyder og bilder som vi kan bruke sammen med barna. De skal også få prøve noe selv.
- Data bruker vi ofte til dokumentasjon. Noen ganger er enkeltbarn med under prosessen når den lages.
- Telefon er noe som de små har virkelig sansen for. De trenger ikke nødvendigvis en ordentlig telefon, men vi ser at igjennom lek kan vi formidle hovedfunksjon til en telefon; ringe til andre. Barna ringer rett som det er hjem til mamma eller pappa med egen lagd telefon.
- Barna blir kjent med brannalarmen (røykvarsler) og hva vi skal gjøre hvis den ringer. Enten hjemme eller i barnehagen. De får også vite litt om brannmennenes jobb, og

PROGRESJONSPLAN FIGGJO BARNEHAGE

0-3 år

at de må ringe 1-1-0.

Etikk, religion og filosofi

"Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på, og verdier og holdninger (...) Norge er i dag et multireligiøst og flerkulturelt samfunn. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven. (Kunnskapsdepartementet, 2006, s. 39)

0-3 år

Hva

- Tilrettelegge for gode samtaler og fortellinger.
- Alle skal bli tatt på alvor.
- Ta opp etiske emner og snakke om hvordan vi skal være mot hverandre.
- Kjennskap til julehøytiden og tradisjoner

Hvordan

- Stimulere barnas undring ved å stille åpne spørsmål.
- Hjelpe barn til en forståelse av at alle er verdifulle, ved å sette ord på egne og andres følelser, og si fra på en god måte når det er noe vi ikke liker.
- Samtale med barna gjennom dukker og situasjonsbilder.
- Si positive ting til hverandre.
- Hevde seg selv og sine egne behov.
- Utvikle evne til å løse konflikter.
- Få innsikt i andre kulturer.
- Utvikle evne til å stille spørsmål, resonnerer og undre seg.

Nærmiljø og samfunn

Barns medvirkning i det indre liv i barnehagen kan være første skritt for å få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet." (Kunnskapsdepartementet, 2006, s. 41)

0-3 År

Hva

- Medbestemmelse/medvirkning
- Besøke steder i barnas nærmiljø
- Dele opplevelser fra andre kulturer. Internasjonal uke.
- Skikker og tradisjoner

Hvordan

- Barna er med på å forme egen hverdag ved å få delta i enkle valg.
- Turene går til steder i nærmiljøet som barna kjenner, eller kan bli bedre kjent med. Vi voksne kan formidle kunnskap om sted/hendelser.
- Folkesanger
- Fargelegge flagg. Norsk til 17 mai, men også til internasjonal uke. Da er det barn med røtter til et annet land som vi blir kjent med.
- Erfare at egne handlinger kan påvirke andre.
- Inkludering i l

PROGRESJONSPLAN FIGGJO BARNEHAGE

0-3 år

Antall, rom og form

Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse. Barnehagen har et ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering. (Kunnskapsdepartementet, 2006, s. 42)

0-3 år

Hva

- ✚ Utvide forståelsen for mengde, antall, form og sortering.
- ✚ Ulikheter og likheter
- ✚ Begynnende leketelling
- ✚ Snakke om i går, i dag og i morgen

Hvordan

- ✚ Telle barna i samling, telle i lek.
- ✚ Tall samling: Bli kjent med tallene 1-2-3.
- ✚ Sammenligne høyde, størrelse og form
- ✚ Bruke sang og eventyr med tall
- ✚ Enkle spill, perler og «sopp»
- ✚ Konstruksjonsleker. Duplo og klosser o.l.
- ✚ Benevne matematiske begreper som trekant, kvadrat, sirkel osv.
- ✚ Puttekaske med geometriske figurer.
- ✚ Øke romforståelse ved å bruke sanger og eventyr.
- ✚ Klassifisere gjenstander, leker.

Kilder:

Kunnskapsdepartementet (2006) *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Oslo: Departement